

[Socialministeren.]

Ordfører Ret i —, om der er 20 000 eller 25 000 eller 30 000 aandssvage, men dette er jo heller ikke afgørende for Behandlingen af et Lovforslag som det foreliggende. For dette Forslag er det kun afgørende, at naar en Person er konstateret at være aandssvag, bør han ikke have Ret eller Adgang til at forplante sig, hverken af Hensyn til sig selv eller Afkommet eller af Hensyn til Samfundet; og det er vi i hvert Fald i Hovedsagen enige om.

Den ærede Ordfører for Venstre konstaterede en bestemt Tendens, jeg forstod at det var hos den nuværende Socialminister, til at henlægge alle endelige Afgørelser til Socialministeren. Jeg glæder mig over at konstatere den videnskabelige Virksomhed, som er udfoldet af den ærede Ordfører over for mine Sager, idet der i Virkeligheden hører et temmelig anstrengende Arbejde til for paa disse omfattende Omraader at kunne slaa fast, at denne Tendens er saa omfattende, som den ærede Ordfører slog fast. Paa den anden Side synes han at være klar over, at det egentlig var en fornuftig Bestræbelse, saa længe man bevarede den nuværende Socialminister, men da han desværre ikke turde gøre Regning paa at beholde ham evigt — og det kan jeg garantere, at han ikke kommer til —, var det maaske farligt af Hensyn til den Venstremand, der eventuelt kommer efter ham, at have saa vidtgaaende Bemyndigelse i Loven. Ogsaa det sidste kan jeg naturligvis til en vis Grad give ham Ret i, hvis jeg ikke følte mig overbevist om, at den eventuelle Venstremand, der kom efter, ikke vilde tage sig nær saa meget af Sagerne, som jeg gør, hvorved de altsaa i langt højere Grad vilde blive henvist til Administrationens Afgørelse, der vilde være at træffe efter Samraad med Retslægeraadet, Sundhedsraadet, eller hvilke Autoriteter der nu er. Med andre Ord, enten har man en Socialminister, som personlig er inde i de Ting og tager meget Hensyn til selv at beskæftige sig med de enkelte Sager, eller ogsaa har man en Minister, som ikke har den særlige Indsigt. Men i begge Tilfælde vil Sagerne jo blive behandlet praktisk taget ens. Der er ingen Fare for, at nogen Minister eller noget Ministerium af Lyst til at beskæftige sig med eller paadrage sig et Ansvar, der paa disse Omraader ikke er behageligt, skulde ønske at gaa videre, end Sagkundskaben tilsiger.

Hvis det derimod er det almindelige Spørgsmaal, den ærede Ordfører vil rejse, om det er rigtigt at henlægge den endelige Afgørelse af saadanne Spørgsmaal til den

øverste i Centraladministrationen, saa vil jeg sige: Ja, det synes jeg, det er! Jeg tror ikke, det paa Omraader, hvor det drejer sig om et rent Skøn, og hvor der paa den anden Side er Brug for en absolut Ensartethed i dette Skøn, for hele Landets Vedkommende er muligt eller heldigt — og i Virkeligheden var den ærede Ordfører for Det konservative Parti vist inde paa nogle lignende Betragtninger — at henlægge dette Skøn til andre end vedkommende Minister. Ja, ellers skulde det ligefrem være Højesteret, men jeg tror ikke, man kan bebyrde den øverste Domstol med Sager af denne Karakter; thi ellers, hvis man tænkte sig at indanke dem for Landsretten eller for de almindelige Domstole, vilde man risikere en Uensartethed i Afgørelserne, som under alle Omstændigheder vilde være meget uheldig. Jeg tror, at det er ud fra denne Betragtning og hverken af Hensyn til den ene eller til den anden, at man fra gammel Tid er kommet ind paa i Spørgsmaal inden for Sociallovgivning paa alle Omraader, hvor der er Tale om Skøn, at henlægge dette til Centraladministrationen. I øvrigt vil jeg gerne sige til den ærede Ordfører for Venstre, medens vi taler om dette store Problem om, hvem der skal have den endelige Afgørelse, at det er en af Parlamentarismens Skyggesider — man kan ogsaa sige Partistyrets Skyggesider —, at man er ivrigt beskæftiget med at fratage den, der har Ansvaret for Centraladministrationen, hans naturlige Myndighed og Ansvar og henlægge saa meget som muligt enten til Rigsdagen eller til andre Institutioner paa Grund af en Mangel paa Tillid til ens politiske Modstandere, en Mangel paa Tillid, der efter min Opfattelse ikke er berettiget, hvor det drejer sig om den Art Afgørelser, som der er Tale om her.

Det er ogsaa karakteristisk, at man fra flere Sider i den Diskussion, der finder Sted for Tiden om Demokrati og Diktatur, netop gør opmærksom paa, i hvilken Udstrækning Tilhængerne af et Demokrati i Virkeligheden igennem den evindelige politiske Kamp og Nedrakning af Modstandere selv gør deres til at ødelægge Tilliden til dem, der har Ansvaret. Jeg har aldrig hørt til dem, der støttede denne Form for politisk Kamp. Jeg synes, man meget godt kan føre denne Kamp om Realiteter — der er saa sandt nok af Realiteter at være uenig om —, og at man kan holde den personlige Mistænkeliggørelse ude. Jeg ved, der er et langt Stykke igen, inden man naar saa vidt. Imidlertid falder det mig ikke ind at lade mig lede af disse fjollede Bestræbelser til